

samme Fiskerirettigheder i de islandske Farvande, som Islænderne selv har, er faktisk en reel Fordel, som ikke bør undervurderes. Beklagelserne over, at man ikke har sikret Færingerne denne Ret for evig, synes jeg heller ikke, man kan tillægge megen Vægt, thi vi ved alle sammen, hvad Udtrykket „evig“ i Konventioner mellem Stater betyder, naar det oversættes til daglig Tale. Jeg skulde tro, at hvis Stemningen det danske og islandske Folk imellem, naar de 22 Aar er forløbet, er af den Beskaffenhed, at Overenskomsten ophæves, saa vilde Fiskerirettighederne i de islandske Farvande for færøske Fiskere ikke vare længere, end Tilfældet nu vil blive, hvor denne Særret fuldstændig falder bort med Overenskomstens Ophør. De 3 sidste Stykker i denne § 6, synes mig, frembyder reelle Fordele for begge Parter og sikrer det bedst mulige Samarbejde mellem dem i den nærmest kommende Tid. Dette, at danske Varer paa Island faar en mestbegunstiget Stilling, maa, synes jeg, hilses med Glæde, og jeg deler det Haab, som jeg forstod den højtærede Statsminister ogsaa gav Udtryk, nemlig Haabet om, at man fra islandsk Side vil drage Omsorg for, at Vilkaarene for Vareudvekslingen i den kommende Tid mellem de to Lande bliver de samme. Det vil altsaa sige, at man vil bestræbe sig for fra Islands Side, at danske Varer kan indføres til Island paa samme Vilkaar, under hvilke islandske Varer har været indførte til Danmark. Og naar dette maatte blive Tilfældet, i det hele taget under Indflydelse af den Forsoningsaand, som gaar igennem hele dette Lovforslag, synes det mig slet ikke at kunne volde nogen Betænkelighed paa dansk Side. Om man til sin Tid paa Island ønsker selv at overtage den Fiskerikontrol, som ogsaa nu ifølge Overenskomsten i den kommende Tid vil komme til at paahvile Danmark, saa at Islænderne fritager Danmark for det Besvær, som dermed følger, og for de Omkostninger, denne Kontrol giver Anledning til, synes jeg i og for sig ikke, at det kunde give Anledning til nogen Beklagelse fra vor Side. Heller ikke mener jeg, at der er nogen Anledning til Beklagelse, hvis man fra Islands Side skulde ønske som selvstændig nordisk Stat at tiltræde den skandinaviske Møntunion. Derimod haaber jeg, indtil de nye Tilstande mellem de to Lande er yderligere befæstede, at den øverste Domsmyndighed kan forblive hos Højesteret, hvori der nu fremtidig sikres Islænderne en Dommerplads og derigennem speciel islandsk Indsigt i de Sager, der kommer til Højesteret deroppe fra.

Det konservative Folkeparti har hævdet, at denne Overenskomst ikke vilde udtørre Kilderne til Strid og Kiv mellem Folkene, og man har i denne Forbindelse i første Række peget paa § 7, der bestemmer, at Danmark paa Islands Vegne skal varetage dettes udenrigske Anliggender. Efter min Mening kan det ikke nægtes, at hvis man fra begge Parter eller fra den ene Parts Side vil Strid, kan der i denne Paragraf meget vel findes Sprængstof, men vil man et fredeligt Forhold, vil man en gunstig Udvikling i den kommende Tid Folkene imellem, vil Bestemmelsen om de Former, hvori Island kan gøre sin Indflydelse paa Udenrigsstyret gældende, meget godt kunne praktiseres. I det hele forekommer denne stærkt kritiserede Paragraf mig i Virkeligheden at give ogsaa fra dansk Side det stærkeste Udtryk for vor levende Villie til at komme ud over og bort fra den megen Mistvivl om gensidig Loyalitet og de mange Stridigheder, der hidtil har været fremme mellem de to Folk.

Man har søgt at hævde, at Lovforslaget paa flere Punkter skulde stride mod Grundloven. Statsministeren har været inde derpaa, og det er særlig Lovforslagets §§ 2 og 4, det her drejer sig om. Jeg formaar ikke at se andet i de Bestemmelser, der der er fastsatte, end at de er Tillægsbestemmelser, som faktisk ikke ændrer Grundlovens Bestemmelser; og — man mene nu i øvrigt om dem, hvad man vil — at de kun har rent teoretisk Interesse, synes jeg dog, man fra alle Sider maatte kunne blive enig om, thi det er klart, at skulde vi her i Danmark nogen Sinde gaa til at forandre Tronfølgen paa den i vor Grundlov foreskrevne Maade, og faar Forandringen Kongens Sanktion, men vil Island ikke give sit Samtykke, ja, saa er Konflikten dermed til Stede, oven i Købet i meget tilspidset Form, og hvis ingen af Parterne til den Tid vil bøje sig, er det let at forudse, hvad der saa vil ske. Altsaa praktisk Betydning vil dette ganske sikkert efter menneskeligt Skøn ikke faa. Og naar man har villet udlede store mellemfolkelige Vanskeligheder af Forbindelsen mellem et stedsneutralt Island og et Danmark, der kunde tænkes at komme i Krig, forstaar jeg heller ikke ganske dette. Thi man maa ikke glemme, at de islandske Repræsentanter og Attacheer ved danske Gesandtskaber fremtræder som Led af de danske Gesandtskaber, og den Dag, de maatte blive taget tilbage fra de Stater, hos hvilke de er akkrediterede, den Dag vilde ogsaa den islandske Repræsentation